

Uutiskirje Jäsenille

N:o 20 (60) * Torstaina 28. lokakuuta 2010
Toimittanut Juhani Haapasaari

26.10.2010 – 31.10.2013

Lentoliikenteen palveluihin uusi työehtosopimus

IAU
Palvelualojen Toimialaliitto

Lentoliikenteen palveluja koskeva uusi työehtosopimus syntyi myöhään tiistai-iltana valtakunnansovittelija Esa Lonkan avustuksella. Sopimus on kolmen vuoden pituinen. Maapalvelujen ja teknisten palvelujen palkkausjärjestelmät eriytetään, jotta töiden erityspiirteet voidaan huomioida nykyistä tarkemmin. Uuden sopimuksen myötä myös mm. työaikoja ja työvoiman vähentämisyjärjestystä koskevat määräykset muuttuvat.

Sopimuskausi

Sopimuskausi on 26.10.2010 - 31.10.2013. Sopimus ei ole osapuolten irtisanottavissa voimassaoloaikanaan.

Palkankorotukset maapalvelutehtävissä

Yleiskorotus maapalvelutehtävissä 1.11.2010

Palkkoja korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.11.2010 tai lähinnä sen jälkeen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,0 %.

Yrityskohtainen erä maapalvelutehtävissä 1.12.2010

Palkkoja korotetaan sen palkanmaksukauden alusta, joka alkaa 1.12.2010 tai lähinnä sen jälkeen yrityskohtaisella erällä.

Erän suuruus on 0,7 % keskimääräisestä työehtosopimuksen tarkoittamasta keskituntiansiosta kerrottuna yrityksen tai toimipaikan työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden lukumäärällä. Yrityskohtaisen erän jakoperusteista ja jakotavasta sovi-

taan työpaikkakohtaisesti työnantajan ja luottamusmiehen välillä. Erän tarkoituksena on tukea palkanmuodostuksen kannustavuutta, palkkarakenteen oikeudenmukaisuutta ja tuottavuuden kehittämistä.

Jos yrityskohtaisen erän jakoperusteista tai jakotavasta ei päästä yksimielisyyteen, jaetaan kaikille 0,7 % suuruinen erä.

Vuorolisät maapalvelutehtävissä 1.12.2010

Vuorolisä korotetaan 1,5 % 1.12.2010.

Muut palkkaperusteet maapalvelutehtävissä

Euro- ja senttimääräisiä lisiä korotetaan 1,5 %.

Palkankorotukset 1.11.2011 maapalvelutehtävissä

Osapuolet tarkastelevat elo-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

syyskuun 2011 aikana arvioitavissa olevia talouden ja työllisyyden näkymiä lentoliikenteen palveluissa. Arvioinnin perusteella osapuolet neuvottelevat 1.10.2011 mennessä 1.11.2011 toteutettavien palkankorotusten tasosta. Palkankorotusten taso määräytyy työmarkkinoilla muuten toteutettujen/toteutettavien yleiskorotusten mukaan.

Mikäli liitot eivät pääse yksimielisyyteen palkankorotuksen määrästä 1.10.2011 mennessä, asetetaan riitaa ratkaisemaan jommankumman aloitteesta välityslautakunta, johon Palvelualojen Toimialaliitto ry asettaa kaksi jäsentä ja Ilmailualan Unioni IAU ry kaksi jäsentä sekä kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 20.10.2011 mennessä.

Palkankorotukset 1.11.2012 maapalvelutehtävissä

Osapuolet tarkastelevat elosyyskuun 2012 aikana arvioitavissa olevia talouden ja työllisyyden näkymiä lentoliikenteen palveluissa. Arvioinnin perusteella osapuolet neuvottelevat 1.10.2012 mennessä 1.11.2012 toteutettavien palkankorotusten tasosta. Palkankorotusten taso määräytyy työmarkkinoilla muuten toteutettujen/toteutettavien yleiskorotusten mukaan.

Mikäli liitot eivät pääse yksimielisyyteen palkankorotuksen määrästä 1.10.2012 mennessä,

asetetaan riitaa ratkaisemaan jommankumman aloitteesta välityslautakunta, johon Palvelualojen Toimialaliitto ry asettaa kaksi jäsentä ja Ilmailualan Unioni IAU ry kaksi jäsentä sekä kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 20.10.2012 mennessä.

Palkankorotukset teknisissä tehtävissä

Yleiskorotukset teknisissä töissä

Yleiskorotus 1.11.2010 1,0 % perustaulukkopalkkoihin.

Yleiskorotus 1.11.2011 1,0 % perustaulukkopalkkoihin.

Yleiskorotus 1.11.2012 2,2 % perustaulukkopalkkoihin.

Vuorolisät teknisissä töissä

Vuorolisä korotetaan 1,5 % 1.11.2010.

Muut palkkaperusteet teknisissä töissä

Euro- ja senttimääräisiä lisiä korotetaan 1,5 % 1.11.2010.

Palkankorotusten kirjaaminen työehtosopimukseen

Korotukset kirjataan työehtosopimuksen kohtiin "Palkkaryhmät ja perustaulukkopalkat teknisissä palveluissa" ja "Palkkaryhmät ja perustaulukkopalkat maapalveluissa" (Vanhan sopimuksen 62. §:n tapaan). Näihin kohtiin lisätään huomautus "Ei koske yrityksiä, joissa on sovittu yrityskohtaisen erän jakamisesta 15.11.2010 mennessä allekir-

joituspöytäkirjan 2. §:n mukaisesti".

Työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjaan tehtävät muutokset

3. § Vuorolisät

Poistetaan (vuorolisien vuosittainen tarkistus tapahtuu jatkossa muiden korotusten yhteydessä).

Vuokratyötä selvittävä työryhmä

Vuokratyödirektiivi tulee yhteen sovittaa kansallisiin lakeihin ja sopimukseen 5.12.2011 mennessä. Vuokratyövoiman käyttöön liittyvät käytännöt tulevat tämän johdosta jonkin verran muuttumaan. Liitot asettavat työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää, mitä yhteisiä toimia liitoilta vaaditaan direktiivin astuessa voimaan.

Selvityksessä tulee ottaa huomioon riittävän monipuolisesti eri vaihtoehdot direktiivin vaikutuksista ja arvioida sen perusteella, mitä mahdollisia muutoksia se työehtosopimukseen aiheuttaa. Työryhmän on annettava selvityksensä toimenpiteistä 31.5.2011 mennessä.

Ikääntyvien työntekijöiden työajan lyhentäminen teknisissä töissä

1. Työnantaja on velvollinen lyhentämään työaikaa työntekijän niin halutessa seuraavasti:

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

- 55 vuotta täyttäneet kaksi tuntia/viikko
- 58 vuotta täyttäneet neljä tuntia/viikko
- 60 vuotta täyttäneet kuusi tuntia/viikko.

2. Palkkaa alennetaan työajan lyhennystä vastaavasti.

3. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työajan lyhentämisen tavasta ja ajankohdista. Ellei muusta sovita työnantaja määrittelee työajan lyhennystavan ja ajankohdan.

4. Työajan lyhennystä käsitellään työssälön veroisena aikana.

Työaikojen kehittäminen teknisissä töissä

Työaikojen ja työvoiman käytön joustavuutta lisätään seuraavin keinoin:

1. Perustetaan paikallinen ruuhkapooli, johon haetaan vapaaehtoisia.

2. Ruuhkapoolin sisällä voidaan käyttää teknillisiä palveluja tuottavissa yrityksissä

käytössä olevia työaikamuotoja.

3. ruuhkapoolin peruskriteerit ja käytettävä toimintamalli sovitaan paikallisesti

30.11.2010 mennessä. Käytettävä työaikamalli sovitaan tuotannon tarpeen mukaan.

4. Perustetaan paikallinen seurantaryhmä, joka seuraa ruuhkapoolin ja muiden joustoelementtien käyttöä ja kehittää uusia tapoja työaikojen ja työvoiman käyttöön.

5. Joustava käytettävyys eri työaikamalleissa voi olla kriteerinä siirryttäessä ylempiin palkkaluokkiin.

Työntekijät, jotka eivät ole lentoyhtiöryhmän myöntämän kiintiölippuedun piirissä

Osapuolet asettavat työryhmän (2+2), jonka tehtävänä on ratkaista palkkausjärjestelmää koskevat ongelmat, jotka syntyvät, kun muu kuin lentoyhtiöryhmään kuuluva yritys tuottaa aiemmin lentoyhtiöryhmään kuuluneen yrityksen tuottamat lentoliikenteen palvelut. Työryhmän puheenjohtajana toimii valtakunnansovittelija tai hänen määräämänsä.

Osapuolilla on yhteinen näkemys seuraavista asioista:

1. Työvoiman vähentämistä koskevan yhteistoimintalain mukaisen menettelyn päätyttyä työnantaja perustelee ja rajaa yrityksen toiminnalle tärkeät ammattityöntekijät nimeämättä heitä henkilöstön edustajalle.

2. Paikallisissa työehtosopimuksen 11 §:n mukaisissa osa-aikatyösopimuksissa ei tule sopia muista kuin osa-aikatyöhön liittyvistä asioista.

3. Ottaen huomioon yhteistoimintalain ja muun työlainsäädännönvaatimukset yrityksen tulisi ennen omien työntekijöidensä irtisanomista, lomauttamista tai osa-aikaistamista luopua vuokratyövoiman käytöstä lukuun ottamatta tehtäviä, joita ei ammattitaitovaatimusten tai muiden vastaavien syiden vuoksi voida

teettää yrityksen omilla työntekijöillä.

Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen muutokset:

2. LUKU / TYÖSUHTEET

5. § Uudet työntekijät ja työpaikkaan perehdyttäminen

x. Uudet työntekijät palkataan Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen palkkaryhmittelyn mukaisiin töihin. Tämä ei estä ottamasta käyttöön 60§:n mukaisia uusia töitä.

3. LUKU / TYÖAJAT PÄIVÄ- JA VUOROTYÖSSÄ SEKÄ JOUSTAVASSA TYÖSSÄ (Tekniset palvelutehtävät)

18. § Päivätyö

x. Säännöllinen työaika teknisissä töissä on klo 7.00 - 15.00 1.11.2010 alkaen.

23. § Tauot

x. Lepoaika (ruokailutauko) on kaikissa tekniikan työaikamuodoissa 15 minuuttia ja se luetaan työajaksi 1.11.2010 alkaen.

25. § Työajan lyhennysvapaat

x. Sairausajan sattuessa sovittun työajan lyhennysvapaan päälle, ei ko. vapaata kuitata käytetyksi.

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

Tulkintaohje: lyhennysvapaan pitopäivänä ilmoitetusta sairauspoissaolosta menetetään ilmoituspäivän lyhennysvapaa.

x. § Ikääntyvien työntekijöiden työajan lyhentäminen teknisissä töissä

Allekirjoittaneet liitot suositavat ikääntyneiden työntekijöiden työajan lyhentämistä teknisissä töissä.

5. LUKU / YHTEISET TYÖAIKAMÄÄRÄYKSET

32. § Vuorokausilevon sopiminen toisin

Työntekijälle on annettava jaksotyössä vähintään yhdeksän tunnin sekä muissa töissä vähintään 11 tunnin yhtämittainen lepoaika työvuoron alkamisesta laskettavan 24 tunnin kuluessa, ellei asiasta paikallisesti toisin sovita. Paikallisesti ei saa sopia kuitenkaan seitsemää tuntia lyhyemmästä lepoajasta.

TULKINTAOHJE:

Jaksotyössä työntekijä voi henkilökohtaisesta syystä pyytää toistaiseksi käytettäväksi hänen osallaan 11 tunnin lepoaika.

33 § Vuorolisä

2. Muutokset vuorolisiin tehdään muiden korotusten yhteydessä.

42. § Komennustyöntekijöiden erityisehdot (palvelutyöt)

x. Tätä pykälää sovelletaan joko lennon aikaiseen tehtävään tai välittömästi kyseisen lennon kääntämiseen liittyvään tehtävään.

8. LUKU / PALKKAUSJÄRJESTELMÄ

x. § Palkkaryhmät ja perustaulukkopalkat maapalvelutöissä 1.11.2011 alkaen

4. Palkkaryhmä, alle 75 pistettä
5. Palkkaryhmä, 75 - 84 pistettä
6. Palkkaryhmä, 85 - 94 pistettä
7. Palkkaryhmä, 95 - 104 pistettä
8. Palkkaryhmä, 105 - 114 pistettä

(Huom. palkkataulukkoja korotetaan syksyjen 2010 ja 2011 palkkaratkaisujen mukaisesti.)

x. § Palkkaryhmät ja perustaulukkopalkat teknisten töiden palkkarakenneuudistuksessa

Avataan palkkaluokat 10 ja 11. Perustetaan paikalliset työryhmät, jotka määrittelevät paikallisesti kriteerit palkkaluokkien 9, 10 ja 11 käytölle sekä muidenkin palkkaluokkien mahdolliselle nousulle. Kustannusvaikutus 2,35 % perustaulukkopalkkoihin 1. tammikuuta 2012 mennessä.

Mikäli työryhmä ei pääse määräaikaan mennessä ratkaisuun palkkarakenneuudistuksesta

siirretään kyseinen erä perustaulukkopalkkojen yleiskorotukseen.

9. LUKU / KOKEMUSVUOSILISÄ

x. § Pätevyyslisän määräytyminen teknisissä töissä (korvaa kokemusvuosilisän teknisissä töissä)

1. Jos työnantajan alueella on käytössä 10 luvun mukainen henkilökohtaisen palkanosan arviointijärjestelmä, palkkaryhmissä 1- 11 maksetaan pätevyyslisää seuraavasti:

2	kokemusvuoden jälkeen	3 %
4	”	6 %
6	”	9 %
8	”	12 %
10	”	15 %
15	”	17 % (voimassa 1.11.2010 alkaen).

11. LUKU / MONIOSAAMINEN

77. § Moniosaaminen

Pöytäkirjamerkintä:

Jos palkkaryhmäluettelossa mainittuja töitä yhdistetään yhdeksi arvioiduksi työksi, voidaan työntekijän monitaitoisuuden todeta alentuneen enintään yhden tason. Palkkaa ei tällöin alenneta, vaan siirretään alentunut monitaitoisuuden osuus erotusarvoksi.

Pöytäkirjamerkinnän tarkoitustamalla rajoituksella on sama voimassaoloaika kuin työehtosopimuksella.

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

82. § Sairausajan palkka

5. Palkka maksetaan kuitenkin aina sairausvakuutuslain tarkoittamalta odotusajalta. Jos työkyvyttömyysaika on 3 vrk tai vähemmän, palkka maksetaan ilman keskituntiansiolisää (KTA-lisää)

6. Sairausajan palkka laskeaan keskituntiansion perusteella, kun työkyvyttömyys kestää yli 3 vuorokautta, joka määräytyy vuosineljänneksittäin.

Keskituntiansio saadaan jakamalla työntekijän kunkin vuosineljänneksen aikana työajalta maksettu palkka vastaavien työtuntien lukumäärällä. Häätöystä ja ylityöstä maksettavaa korotusta ei huomioida laskutoimituksessa. Työajalta maksettuun palkkaan luetaan mukaan lauantai- ja aattotyön erillislisät, sunnuntaityön korotukset sekä ilta- ja yötyölisät.

79. § Moniosaamisen vaikutus palkkaan

5. Palkka alenee, jos työntekijän arviointilomakkeeseen merkityt työt lakkaavat olemasta työnantajan käytettävissä tai syyn ollessa toistuva tai perusteeton kieltäytyminen töiden tekemisestä tai jos ammattitaidolliset perusteet lakkaavat, johtaa se aina palkan alenemiseen. Työnantajan edustaja toteaa alenemisen työntekijän kanssa käymässä keskustelussa.

Palkkaa voidaan alentaa toteamista seuraavan palkanmaksukauden alusta

lukien.

17. LUKU / MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

95. § Työvaatetus ja virkapukukorvaus

2. Työnantaja kustantaa määräämänsä virkapuvun (korvaa vanhan työehtosopimuksen 2 ja 3 kohdat).

18. LUKU / LUOTTAMUSMIEHET

100. § Ansiotason määrittely

3. Luottamusmiehen ansiokohityksen tulee seurata vähintään hänen varsinaisen ammatinsa ansiokohitystä. Toimikautta edeltävän puolen vuoden ansiotekijöistä koostuvan palkan lisää korotetaan yleiskorotusten mukaisesti.

TULKINTAOHJE:

Jos luottamusmiehen työrytmi poikkeaa hänen varsinaisen työtehtävänsä työrytmistä, huomioidaan vähintään seuraavat työehtosopimuksen määräykset:

33. § Vuorolisä

34. § Lauantai- ja aattotyö

35. § Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehty työ

49. § Sijaisuuskorvaus

kuukausittain maksettavana lisänä. Lisän suuruus määräytyy ao. pykälien palkkaa korottavien erien keskiarvona pääluottamusmiestehtäviä edeltäneeltä kuuden kuukauden jaksolta. Tämän jälkeen lisää korotetaan yleiskorotusten mukaisesti.

19. LUKU / TYÖSUOJELUVALTUUTETUT

107. § Ansiotason määrittely

3. Työsuojeluvaltuutetun ja työsuojeluasiamiehen ansiokohityksen tulee seurata vähintään hänen varsinaisen ammatinsa ansiokohitystä. Toimikautta edeltävän puolen vuoden ansiotekijöistä koostuvan palkan lisää korotetaan yleiskorotusten mukaisesti.

TULKINTAOHJE:

Jos työsuojeluvaltuutetun ja työsuojeluasiamiehen työrytmi poikkeaa hänen varsinaisen työtehtävänsä työrytmistä, huomioidaan vähintään seuraavat työehtosopimuksen määräykset:

33. § Vuorolisä

34. § Lauantai- ja aattotyö

35. § Sunnuntai- ja juhlapäivinä tehty työ

49. § Sijaisuuskorvaus

kuukausittain maksettavana lisänä. Lisän suuruus määräytyy ao. pykälien palkkaa korottavien erien keskiarvona työsuojeluvaltuutetun tehtäviä edeltäneeltä kuuden kuukauden jaksolta. Tämän jälkeen lisää korotetaan yleiskorotusten mukaisesti.

109. § Työsuhdeturva

TT:n ja SAK:n välisessä yleisopimuksessa on määritelty työsuojeluvaltuutetun työsuhdeturva. Työsuojeluasiamie-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

...jatkoa edelliseltä sivulta.

hen osalta noudatetaan vastavia määräyksiä kuin yleissopimuksessa on sovittu luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun yksilösuojasta. Sen lisäksi noudatetaan seuraavaa menettelyä:

Jos työnantaja harkitsee työsuojeluvaltuutetun tai työsuojelu-

jeluasiamiehen työsuhteen päättämistä, työnantajan on ilman tarpeetonta viivytystä ilmoitettava asiasta työnantajaliitolle, joka saattaa asian työntekijäliiton tietoon.

Liitot selvittävät viivytyksettä paikallisten osapuolten myötävaikutuksella mitkä syyt, olosuhteet ja tosiseikat ovat aiheuttaneet ongelman. Selvitystyön päätyttyä liitot neuvot-

televat ilman aiheetonta viivästystä erimielisyydestä keskenään. neuvottelujen tavoitteena on yhteinen kannanotto niistä edellytyksistä, joilla työsuojeluvaltuutetun tai työsuojeluasiamiehen keskinäinen, työsuhteen perusteena oleva luottamus voidaan palauttaa.

KIITÄN
ILMAILUALAN UNIONIN KOKO JÄSENISTÖÄ
UUDEN YLEISSITOVAN
LENTOLIIKENTEEEN PALVELUJA
KOSKEVAN TYÖEHTOSOPIMUKSEN
AIKAANSAAMISESTA

Juhani Haapasaari